

Text těla emailové zprávy z podání 39904/2019

Od: [REDACTED]
Komu: podatelna@osoud.cli.justice.cz
Kopie:
Předmět: Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

30Si220 2019

-/62

Žadatel:

[REDACTED]

Povinný subjekt ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.:

Okresní soud v České Lípě,
Děčínská 390, 470 01 Česká Lípa
elektronická adresa pro doručování: podatelna@osoud.cli.justice.cz
ID datové schránky: **9ddabq5**

Dobrý den,

na základě zákona o svobodném přístupu k informacím si dovoluji požádat o zaslání těchto anonymizovaných rozhodnutí:

- (i) rozsudek nadepsaného soudu ve věci sp. zn. 37 C 99/2015 ze dne 8. 11. 2017; a
- (i) rozsudek odvolacího soudu ve věci odvolání proti uvedenému rozsudku nadepsaného soudu ve věci sp. zn. 30 Co 78/2018 ze dne 22. 10. 2018.

S pozdravem

[REDACTED]

ELEKTRONICKY SE ZARUČENÝM ELEKTRONICKÝM PODPISEM

-163

Záznam o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu: Okresní soud v České Lípě

dle vyhlášky 259/2012 Sb.

Pořadové číslo zprávy: 39904 / 2019 Ev. číslo: ee391419-3155-4148-b081-3a4b1cab97a8
Druh podání: Elektronická pošta ID zprávy:
Věc: Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Odesílatel:

ID schránky: Typ datové schránky:
Osoba: Adresa:

Doručeno do emailové schránky dne: 16.09.2019 17:17:35
Č.j. příjemce: Č.j. odesílatele:
Sp.zn. příjemce: Sp.zn. odesílatele:
Lhůta končí: K rukám: Ne
Číslo zákona: Paragraf v zákoně: Odstavec paragrafu: Písmeno v paragrafu:

Ověření obálky: Podpis je platný
Podepsal: Vystavil: PostSignum Qualified CA 3
Sériové číslo certifikátu: Platnost: 21.01.2019 - 10.02.2020
Antivirový test: Proběhl v mailovém systému Obsah podání: OK
Elektronický podpis: Platný Časové razítko: Nepřipojeno
Certifikát: Ověřeno na základě CRL z 16.09.2019 15:30:48
Datum a čas autom. ověření: 16.09.2019 17:21:18

Počet podaných příloh:0

Kontrola podpisů a razítek byla provedena na základě CRL seznamů platných k datu a času ověření datové zprávy.

OKRESNÍ SOUD V ČESKÉ LÍPĚ

Děčínská 390, PSČ: 470 52

Telefon: 487 072 111

Identifikátor Datové Schránky: 9ddabq5

E-mail: podatelna@osoud.cli.justice.cz

IČO 024 821

V České Lípě 30. září 2019

30SI 220/2019

K Vašemu dotazu zasíláme obě rozhodnutí dle Vaší žádosti v anonymizované podobě.

Mgr. Ing. Ivana Šmakalová v.r.
místopředsedkyně soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. Zuzana Koppanová

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Soltanové a soudkyň JUDr. Zuzany Vybíralové a JUDr. Pavlínny Havelkové ve věci

žalobkyně: **AGRO LEASING J. Hradec s.r.o.**, IČO 60851252
sídlem Sládkova 309/II, 377 01 Jindřichův Hradec
zastoupené advokátem Mgr. Dušanem Petrlíkem
sídlem Mánesova 11/3b, 370 00 České Budějovice

proti
žalované:

zastoupená advokátkou JUDr. Jarmilou Holovčákovou
sídlem Arbesova 400/9, 470 01 Česká Lípa

o neúčinnosti právního úkonu, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v České Lípě č.j. 37 C 99/2015 – 122 ze dne 8. listopadu 2017,

takto:

- I. Rozsudek Okresního soudu v České Lípě č.j. 37 C 99/2015 – 122 ze dne 8. listopadu 2017 se mění tak, že se určuje, že kupní smlouva datovaná dne 2. 4. 2012, kterou převedla [redacted] spoluvlastnický podíl na žalovanou [redacted] [redacted] v rozsahu 3/8 – pozemek č. [redacted] jehož součástí je rodinný dům č.p. [redacted] a pozemek č. [redacted] vše zapsáno na listu vlastnictví číslo [redacted] pro obec Nový Bor, katastrální území Arnultovice u Nového Boru, u Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, Katastrální pracoviště Česká Lípa, je vůči žalobkyni právně neúčinná.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů dosavadního řízení před soudy všech stupňů ve výši 75.695 Kč a náklady tohoto odvolacího řízení ve výši 20.195 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Dušana Petrlíka.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Vávrová.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I návrh na určení právní neúčinnosti kupní smlouvy ze dne 2. 4. 2012, kterou [redacted] převedla spoluvlastnický podíl o velikosti 3/8 pozemku č. [redacted] jehož součástí je objekt č.p. [redacted] pozemku č. [redacted] vše zapsáno v katastru nemovitostí na LV č. [redacted] pro obec Nový Bor, katastrální území Arnultovice u Nového Boru na žalovanou, vůči žalobkyni zamítl. Výrokem II uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 28.290 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Svě rozhodnutí odůvodnil tím, že byl odporován úkon [redacted] a to uzavření kupní smlouvy ze dne 2. 4. 2012 o převodu jejího spoluvlastnického podílu na nemovitostech v rozsahu 3/8 na žalovanou, proto soud aplikoval ve smyslu § 3028 nového o.z., tj. zákona č. 89/2012 Sb., účinného až od data 1. 1. 2014, starý občanský zákoník č. 40/1964 Sb., účinný do 31. 12. 2013. Po doplněném dokazování v dalším řízení soud prvního stupně vázán názorem dovolacího soudu ve věci uzavřel, že kupní smlouva ze dne 2. 4. 2012, která vedla ke zmenšení majetku dlužnice [redacted] žalované, a zabránila tak žalobkyni dosáhnout byt' jen částečného uspokojení její pohledávky z majetku této dlužnice, buď postižením jejího spoluvlastnického podílu na nemovitostech v rámci výkonu rozhodnutí či exekuce, nebo postižení skutečného protiplnění, které by se dlužnici za převedený spoluvlastnický podíl dostalo, což mělo za následek zkrácení uspokojení pohledávky žalobkyně. Předmětnou kupní smlouvu je proto nutno považovat za právní úkon zkracující uspokojení vymahatelné pohledávky žalobkyně vůči dlužnici ve smyslu ustanovení § 42a o.z., neboť byly splněny podmínky odporovatelnosti ve smyslu citovaného ustanovení. V řízení bylo prokázáno a mezi účastníky bylo nesporným, že žalobkyně má vůči [redacted] pohledávku ve výši 250.000 Kč s příslušenstvím, a to na základě vykonatelného směnečného platebního rozkazu ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu, přiznaného žalobkyni na základě směnky vystavené dne 23. 11. 2011, za kterou [redacted] žalované, převzala rukojemství. Stejně tak bylo nesporné mezi stranami, že žalovaná s [redacted] uzavřela kupní smlouvu, podle níž žalovaná nabyla vlastnické právo ke 3/8 nemovitostí v katastrálním území Arnultovice u Nového Boru, když celá výše kupní ceny ve výši 980.746,11 Kč byla použita na splacení úvěru, čerpaného [redacted] u Hypoteční banky, a.s., pro jehož zajištění byly předmětné nemovitosti jako celek zastaveny. Dále soud konstatoval, že byly zachovány lhůty stanovené v § 42a odst. 2 o.z., kdy posuzovaná kupní smlouva byla uzavřena dne 2. 4. 2012 s právními účinky vkladu k 7. 5. 2012 a žaloba byla podána dne 14. 4. 2015, to je ve lhůtě tří let. Současně soud prvního stupně dovodil i aktivní legitimaci žalobkyně a pasivní legitimaci žalované v tomto sporu. V řízení pak nebylo prokázáno, že by [redacted] vlastnila jiný majetek, ze kterého by pohledávka žalobkyně mohla být reálně uspokojena. Jako posledním kritériem pro vyslovení neúčinnosti zkoumané kupní smlouvy ve vztahu k žalobkyni se soud prvního stupně podrobně zabýval vědomostí [redacted] osoby o existenci úmyslu [redacted] krátiť žalobkyni, který je dle § 42a o.z. v případě osoby blízké předpokládán, kdy žalované poskytl prostor k prokázání jejich tvrzení, že jí v době, kdy byla smlouva uzavřena, dlužníkuv úmysl zkrátit věřitele znám nebyl a ani jej nemohla při náležitě pečlivosti poznat. Tato tvrzení byla zjišťována z výpovědi svědků [redacted] z nichž vyplynulo, že [redacted] prodávala podíl na nemovitostech své [redacted] proto, že se odstěhovala do Prahy a měla ze strany Hypoteční banky zesplatněn úvěr, který na nemovitostech váznuł, za účasti žalované sdělovala bankovnímu úředníkovi, že žádné jiné dluhy krom dluhu vůči bance nemá. Dlužnice sice podepsala jako ručitelka směnku již dne 23. 11. 2011, avšak splatnost směnky byla sjednána až ke dni 15. 2. 2014. Za těchto konkrétních okolností si [redacted] v den podpisu kupní smlouvy nemusela být vědoma, že má nějaké nesplacené závazky vůči jiným věřitelům. Převáděné nemovitosti byly zatížené zástavním právem banky, způsob řešení situace navrhla sama banka. Žalovaná tedy byla v dobré víře, že věřitel [redacted] bude plně uspokojen z dohodnuté kupní ceny, která podle znaleckého posudku odpovídala ceně obvyklé za předmětný spoluvlastnický podíl. Za předpokladu, že celá kupní cena byla použita na splacení závazku [redacted] u banky, která na

nemovitostech měla zástavní právo a měla tedy přednostní právo k uspokojení svých pohledávek, neměla žalovaná objektivně žádný důvod k tomu, aby dále aktivně zjišťovala případné další věřitele [REDACTED]. Jako osoba právně nevzdělaná nemohla mít sebemenší podezření, že by případní další věřitelé [REDACTED] mohli být jakkoliv kráceni, když celou výši kupní ceny inkasovala banka jako přednostní věřitel. Soud proto uzavřel, že žalovaná jako osoba [REDACTED] dlužnici o úmyslu [REDACTED] zkrátit uzavřenou kupní smlouvou žalobkyni nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vyvinula náležitou pečlivost k poznání tohoto úmyslu. I když potvrdila, že dopis pro [REDACTED] od žalobkyně převzala, neotevřela jej a neseznámila se s jeho obsahem. Informace, které se jí dostaly, nemohly vzbudit při uzavírání kupní smlouvy důvodné pochybnosti o dalších závazcích [REDACTED]. Z průběžné zprávy společnosti Turma Praha, s.r.o., ze dne 20. 4. 2012 nevyplývá, zda osobní setkání mělo proběhnout před podpisem kupní smlouvy, navíc informace o povinnosti vrátit předmět leasingu nemusí jednoznačně znamenat vznik, či existenci určitého konkrétního finančního závazku. Soud dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky k úspěšnému odporování právního úkonu tak, jak předpokládá ustanovení § 42a o.z., proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

2. Proti tomuto rozsudku se do všech jeho výroků odvolala včas žalobkyně. Domnívá se, že závěr soudu, že žalovaná neměla důvod k jakémukoliv aktivnímu jednání ve vztahu k poznání případného zkracujícího úkonu, je chybný. Tato úvaha soudu neodpovídá znění zákona, nemá ani oporu v ustálené výkladové praxi vyšších soudů a nevyplývá ani z provedeného dokazování. Soud prvního stupně stranám žádným způsobem nezpřístupnil svoje úvahy ohledně skutkového hodnocení věci, proto považuje rozhodnutí soudu za překvapivé. Má za to, že žalovaná žádnou aktivitu ohledně ověření možnosti zkrácení věřitelů nevyvinula, [REDACTED] se ani nezeptala na možnou existenci dalších dluhů, ale ignorovala celou řadu zřetelných a nepřehlédnutelných signálů o tom, že její [REDACTED] má finanční problémy. Prvním takovým signálem byla sama skutečnost, že [REDACTED] přestala splácet hypoteční úvěr, dalším pak, že [REDACTED] začalo chodit větší množství poštovní korespondence od úvěrových společností a později ji v místě bydliště hledal pracovník agentury zajišťující odběr předmětu leasingu. Z jednání s pracovníkem agentury lze těžko uvěřit tvrzení žalované, že mu jen předala telefonní číslo a vůbec se nezajímala o důvod, proč [REDACTED] hledá. Nelze ani přehlédnout skutečnost, že ačkoliv je kupní smlouva datována 2. 4. 2012, k jejímu skutečnému podpisu došlo až 10. 4. 2012 a návrh na vklad byl dokonce podán až 7. 5. 2012. Příprava uzavírání smlouvy tedy probíhala v relativně delším časovém období, během kterého měla žalovaná dostatek časového prostoru k tomu, aby učinila kroky k ověření majetkové situace své [REDACTED]. Ostatně při sjednávání hypotečního úvěru zajištěného zástavním právem se žalovaná s dlužnicí žalobkyně dohodly, že žalovaná bude splácet a uhradí alikvótní část hypotečního úvěru. Vedle převodu spoluvlastnického podílu a vypořádání vespolečného zástavního práva byla tedy předmětnou dohodou vypořádána i tato pohledávka dlužnice a odpovídající závazek žalované. Tuto skutečnost prvoinstanční soud ve svém rozhodnutí zcela ignoroval a v rámci odůvodnění se s ní nijak nevypořádal, ačkoliv na ni žalobkyně upozorňovala. Dále žalobkyně poukazuje na to, že i kdyby soud prvního stupně považoval za nezbytnou podmínku odporovatelnosti toliko uspokojení věřitele z majetku dlužníka, je i tato podmínka v dané věci plně splněna. Dlužnice žalobkyně se především zbavila majetkového práva, aby její věřitelé byli vypořádáni dle pravidel vespolečného zástavního práva. Rozhodnutí soudu prvního stupně tak spočívá na nesprávném právním posouzení, proto žalobkyně navrhuje, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil tak, že žalobě v plném rozsahu vyhová.
3. Odvolací soud napadený rozsudek přezkoumal při jednání podle § 212 a § 214 odst. 1 o.s.ř. včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, řízení doplnil čtením obsahu listiny ze dne 6. 3. 2012, včetně dokladů o jejím doručování. Dále žalovanou poučil ve smyslu § 118a odst. 1 a odst. 3 o.s.ř., že je třeba doplnit tvrzení o tom, že vyvinula konkrétní aktivitu ke zjištění, zda sestra nemá vůči žalobkyni odesílající písemnost ze dne 6. 3. 2012 dluh, a nabídla ke svým doplněným tvrzením důkazy. Současně ji poučil o následcích nesplnění této výzvy. Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.

4. V dané věci již jedenkrát odvolací soud rozhodoval, a to rozsudkem č. j. 30 Co 177/2016 - 77 ze dne 27. 6. 2016. Tímto rozhodnutím potvrdil žalobu zamítající rozsudek soudu prvního stupně. Tento záměr učinil na základě nesporných skutečností, že [redacted] jako dlužnice obdržela odporovaným právním úkonem adekvátní majetkovou hodnotu od žalované, tedy kupní cenu, která podstatně převyšovala obvyklou cenu odpovídající jejímu spoluvlastnickému podílu na nemovitostech, a tuto částku v celém rozsahu použila na splacení závazku jiného věřitele, tj. nedoplatku hypotečního úvěru získaného v roce 2004 u Hypoteční banky, a.s., který byl jištěn zástavou na předmětných nemovitostech jako celku. Dlužnice žalobkyně tak uspokojila jen mnohem starší dluh jiného věřitele, aniž přivodila dřívější splatnost tohoto dluhu na úkor žalobkyně, tedy tímto úkonem v žádném ohledu neznevýhodnila žalobkyni jako svého věřitele. Argument žalobkyně spočívající v předpokladu, že kdyby tento zástavní věřitel svou pohledávku vymáhal exekučně a postihl v rozsahu své zástavy celou nemovitost, měla by šanci svou pohledávku uspokojit, je mylný. Taková možnost uspokojení práv věřitele není podstatou odporovatelnosti, a tudíž nemůže vést k pozitivnímu závěru o naplnění charakteru zkracujícího úkonu ve smyslu § 42a o.z. učiněného dlužnicí.
5. K dovolání žalobkyně byly rozsudkem Nejvyššího soudu ČR č. j. 21 Cdo 5209/2016 - 89 ze dne 11. 4. 2017 rozsudky soudu prvního stupně a soudu odvolacího zrušeny a věc byla vrácena prvoinstančnímu soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud vyslovil v dané věci závěr, že i když uvedená kupní cena za převedený spoluvlastnický podíl na předmětných nemovitostech převyšovala jeho obvyklou cenu zjištěnou soudy ve výši 750.000 Kč, nedostalo se jejím zaplacením žalovanou dlužnicí [redacted] skutečného (reálného) protiplnění, z něhož by mohla žalobkyně uspokojit svou pohledávku vůči dlužnici, neboť kupní cena byla zaplacená Hypoteční bance, a.s., za účelem uspokojení její pohledávky vůči dlužnici z poskytnutého hypotečního úvěru, nemohla proto být ani částečně zdrojem uspokojení pohledávky žalobkyně. Kupní smlouva ze dne 2. 4. 2012, která vedla ke zmenšení majetku dlužnice, žalobkyni zabránila dosáhnout byť jen částečného uspokojení její pohledávky z majetku dlužnice, a to buď postižením jejího spoluvlastnického podílu na nemovitostech (v případě, že by k uzavření kupní smlouvy vůbec nedošlo) v rámci výkonu rozhodnutí nebo exekuce (dovolatel správně poukazuje na to, že vzhledem k ustanovením § 337d odst. 2 a 3 o.s.ř. by při výkonu rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu dlužnice na nemovitostech mohlo dojít k jeho uspokojení, i kdyby do řízení o výkonu rozhodnutí zahájeného na návrh žalobkyně Hypoteční banka, a.s., přihlásila svou pohledávku vůči dlužnici zajištěnou zástavním právem na předmětných nemovitostech), nebo postižením skutečného (reálného) protiplnění, kterého by se dlužnici za převedený spoluvlastnický podíl dostalo (v případě, že by kupní cena nebyla na základě ujednání v kupní smlouvě zaplacená Hypoteční bance, a.s., za účelem uspokojení její pohledávky vůči dlužnici), a proto měla za následek - vzhledem k tomu, že dlužnice nevlastnila jiný majetek, ze kterého by pohledávka žalobkyně mohla být uspokojena - zkrácení uspokojení pohledávky žalobkyně, kterou má vůči dlužnici podle vykonatelného směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 5. 2014, č. j. 34 Cm 513/2014 - 13 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 9. 2014, č. j. 34 Cm 513/2014 - 36. V důsledku toho dospěl k závěru, že názor odvolacího soudu, že kupní smlouva uzavřená mezi dlužnicí a žalovanou dne 2. 4. 2012 nemůže být považována za právní úkon zkracující uspokojení vymahatelné pohledávky žalobkyně vůči dlužnici ve smyslu ustanovení § 42a o.z., není správný. V souvislosti s tím se odvolací soud ani nezabýval, zda ve vztahu k této smlouvě byly splněny ostatní i podmínky odporovatelnosti stanovené § 42a o.z.. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i na a rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud rovněž jeho rozhodnutí a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
6. Odvolací soud jen pro upřesnění zákonných podmínek k úspěšnému odporování právního úkonu podle předchozí zákonné úpravy, tj. o.z. č. 40/1964 Sb., účinného do 31. 12. 2013 (s ohledem na datum uzavření odporované kupní smlouvy) připomíná, že podle § 42a odst. 1 tohoto

občanského zákoníku se může věřitel domáhat, aby soud určil, že dlužníkovy právní úkony, pokud zkracují uspokojení jeho vymahatelné pohledávky, jsou vůči němu právně neúčinné. Toto právo má věřitel i tehdy, je-li nárok proti dlužníkovi z jeho odporovatelného úkonu již vymahatelný anebo byl-li již uspokojen. Podle odst. 2 citovaného ustanovení odporovat je možné právním úkonům, které dlužník učinil v posledních třech letech v úmyslu zkrátit své věřitele, musel-li být tento úmysl druhé straně znám, a právním úkonům, kterými byli věřitelé dlužníka zkráceni a k nimž došlo v posledních třech letech mezi dlužníkem a osobami jemu blízkými (§116, 117), nebo které dlužník učinil v uvedeném čase ve prospěch těchto osob, s výjimkou případu, když druhá strana tehdy dlužníkuv úmysl zkrátit věřitele i při náležitě pečlivosti nemohla poznat. Podle odst. 3 tohoto ustanovení právo odporovat právním úkonům lze uplatit vůči osobě, v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn, nebo které vznikl z odporovatelného úkonu dlužníka prospěch. Podle odst. 4 citovaného ustanovení právní úkon, kterému věřitel s úspěchem odporoval, je vůči němu neúčinný potud, že věřitel může požadovat uspokojení své pohledávky z toho, co odporovatelným právním úkonem ušlo z dlužníkovy majetku; není-li to dobře možné, má právo na náhradu vůči tomu, kdo měl z tohoto úkonu prospěch. V tomto ustanovení je tedy upraven institut, který věřitelům umožňuje dosáhnout ochrany proti některým právním jednáním týkajícím se majetku dlužníka, jež jsou mu na újmu. Účelem je usnadnit uspokojení věřitelovy pohledávky. Výsledek úspěšného odporu určený ve čtvrtém odstavci odstraňuje účinky, které byly překážkou při nuceném uspokojení pohledávky. Jde jen o relativní bezúčinnost, jiné osoby než odporující věřitel z ní těžit nemohou. Vada právního jednání nespočívá ve vadě vůle, ale v tom, že jeho účinky postihují věřitele v možnosti uspokojení své pohledávky z majetku dlužníka. Rozhodnutí soudu, kterým bylo odpůřící žalobě vyhověno, představuje podklad k tomu, že se věřitel může na základě titulu způsobilého k výkonu rozhodnutí (exekučního titulu) vydaného proti dlužníku domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) postižením toho, co odporovaným právním úkonem ušlo z dlužníkovy majetku, a to nikoliv proti dlužníku, ale vůči osobě, v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn.

7. Úkon, kterým měla dlužnice [REDAKCE] zkrátit žalobkyni, představuje v daném případě uzavření kupní smlouvy datované dne 2. 4. 2012, ve skutečnosti uzavřené až dne 10. 4. 2012, jak vyplývá ze záznamu o legalizaci podpisu [REDAKCE] na této smlouvě, o prodeji svého spoluvlastnického podílu k nemovitostem v rozsahu 3/8 na žalovanou, čímž měla zkrátit možnost uspokojení vymahatelné pohledávky žalobkyně z tohoto majetku.
8. Soud prvního stupně vázán názorem dovolacího soudu se v dalším řízení zabýval naplněním shora uvedených zákonných podmínek k vyslovení neúčinnosti tohoto právního úkonu. Po doplnění dokazování dospěl k závěru, že všechny z uvedených předpokladů v § 42a o.z. byly v daném případě splněny až na jediný, a to že žalovaná v řízení prokázala, že nemohla s přihlédnutím ke všem okolnostem ani při náležitě pečlivosti rozpoznat úmysl dlužnice [REDAKCE] zkrátit uzavřanou kupní smlouvou svého věřitele, tj. žalobkyni.
9. Požadavek, aby pohledávka věřitele byla vymahatelná, vymezuje aktivní věcnou legitimaci žalobce k podání žaloby. Pohledávka věřitele nemusí být vymahatelná již v době, kdy dlužník právně jedná, ale musí být vymahatelná v okamžiku, kdy věřitel podává žalobu. Vymahatelnou podle shora citovaného ustanovení § 42a o.z. je pohledávka, která již dospěla, což znamená, že podle své povahy není pohledávkou naturální a současně nedošlo k jejímu zániku, ať již plněním, kompenzací, prekluzí či z jiného právního důvodu. Vymahatelnou pohledávku lze tedy charakterizovat jako pohledávku žalovatelnou, již se lze domáhat u soudu. V daném případě žalobkyně prokázala svou aktivní legitimaci ve sporu tím, že již v řízení před soudem prvního stupně osvědčila, že má proti dlužnici [REDAKCE] exekuční titul, tím je směnečný platební rozkaz vydaný Krajským soudem v Českých Budějovicích č. j. 34 Cm 513/2014 - 13 ze dne 23. 5. 2014 ve spojení s rozsudkem téhož soudu č. j. 34 Cm 513/2014 - 36 ze dne 24. 9. 2014, kterým byla této dlužnici uložena povinnost zaplatit žalobkyni směnečný peněz ve výši 250.000 Kč s příslušenstvím, směnečnou odměnu ve výši 833 Kč a náhradu nákladů

prvoinstančního řízení ve výši 35.868 Kč a náklady námitkového řízení ve výši 23.329 Kč. Toto rozhodnutí nabylo dne 24. 9. 2014 právní moci a dne 19. 11. 2014 se stalo vykonatelným.

10. Pasivně věcně legitimován je u odpůrcí žaloby subjekt, v jehož prospěch byl právní úkon učiněn nebo kterému z odporovaného právního úkonu dlužníka vznikl prospěch. Žaloba o určení, že dlužníkův právní úkon je vůči věřiteli neúčinný, může být tedy úspěšná jen tehdy, byla-li podána vůči osobě, s níž nebo v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn. Pasivní legitimace žalované je proto dána tím, že odporovanou kupní smlouvou převedla dlužnice na žalovanou svůj spoluvlastnický podíl k nemovitostem, aniž by bylo v řízení tvrzeno či prokázáno, že dlužnice [REDACTED] vlastnila jiný majetek, z něhož by žalobkyně dosáhla uspokojení své pohledávky.
11. V odst. 2 citovaného ustanovení jsou zakotveny další podmínky, za nichž může věřitel s úspěchem odporovat zkracujícímu právnímu úkonu.
12. Soudní praxe došla k závěru, že u těch právních úkonů, podle nichž práva vznikají vkladem do katastru nemovitostí, lze považovat za dlužníkem učiněný právní úkon, popřípadě za právní úkon, k němuž došlo mezi dlužníkem a osobami jemu blízkými, jen takový právní úkon, podle něhož bylo na základě pravomocného rozhodnutí katastrálního úřadu o jeho povolení vloženo právo do katastru nemovitostí. Třileté lhůty pro uplatnění práva odporovat právním úkonům dlužníka proto v těchto případech počínají běžet dnem následujícím po dni, ke kterému vznikly účinky vkladu práva do katastru nemovitostí. Zákonná podmínka podat odpůrcí žalobu ve lhůtě do tří let od vkladu vlastnického práva z předmětné kupní smlouvy byla v souzené věci splněna, neboť právní účinky vkladu nastaly dne 7. 5. 2012 a žaloba byla žalobkyní podána u soudu dne 14. 4. 2015, to je do tří let.
13. V § 42a odst. 2 o.z. jsou vymezeny dále dvě skutkové podstaty - jednak se může věřitel dovolat relativní neúčinnosti právního jednání, které dlužník učinil v posledních třech letech v úmyslu zkrátit své věřitele, byl-li takový úmysl druhé straně znám, když obojí musí v řízení prokázat odporující věřitel; druhým skutkem je, že se věřitel může dovolat relativní neúčinnosti právního jednání, kterým byl věřitel zkrácen a k němuž v posledních třech letech došlo mezi dlužníkem a osobou jemu blízkou, nebo které dlužník učinil ve prospěch takové osoby, ledaže druhé straně v době, kdy se právní jednání stalo, dlužníkův úmysl zkrátit věřitele znám nebyl a ani jej nemohl při náležité pečlivosti poznat. V tomto druhém případě stačí zkrácení věřitele samo o sobě, není tak třeba podávat důkaz o subjektivních podmínkách, tj. o úmyslu k tomu směřujícího, ani znalost nebo zaviněnou neznalost druhé strany. Věřitel v tomto případě musí tvrdit a prokázat jen, že se jedná o právní jednání, jímž byl věřitel zkrácen. Vědomost osoby blízké o dlužníkově úmyslu se předpokládá, jedná se o vyvratitelnou právní domněnku, kdy úspěšná obrana žalované dlužníkovi blízké osoby spočívá v tvrzení o prokázání toho, že o tomto úmyslu nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vynaložila veškeré úsilí k poznání tohoto úmyslu dlužníka, které lze za daných okolností požadovat. Zákon tedy po dlužníkovi blízké osobě požaduje, aby se při právním jednání s dlužníkem tímto způsobem přesvědčila, že právní jednání nezkracuje věřitele dlužníka, a vede ji k tomu, aby nečinila právní jednání na újmu práv věřitelů dlužníka. Toto ustanovení se vztahuje na všechna právní jednání bez rozdílu jejich druhu. Mohou být bezplatná i úplatná, nezáleží na tom, zda jimi dlužník práv pozbývá nebo jimi třetí osoby od dlužníka práv nabývají. V tomto směru je třeba odkázat na bohatou judikaturou vyšších soudů, v níž příkladmo uvádí odvolací soud rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 836/2014 ze dne 29. 1. 2015, v němž tento soud vyslovil názor, že úspěšná obrana žalované dlužníkovi blízké osoby podle § 42a odst. 2 o.z. spočívá nejen v jejím tvrzení, že o úmyslu dlužníka zkrátit odporovaným právním úkonem věřitele nevěděla a ani nemohla vědět, ale také v prokázání tohoto tvrzení, že o tomto úmyslu nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vyvinula „pečlivost k poznání tohoto úmyslu dlužníka a šlo o náležitou pečlivost“. Vynaložení náležité pečlivosti předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost (aktivitu), aby úmysl dlužníka zkrátit věřitele, který tu v době odporovaného právního úkonu objektivně vzato musel být, z jejích výsledků poznala (tj. aby se o

tomto úmyslu dozvěděla). Zákon po dlužníkovi blízké osobě požaduje, aby se při právních úkonech s dlužníkem nebo při právních úkonech, které dlužník učinil v její prospěch, tímto způsobem přesvědčila, že právní úkon nezkracuje věřitele dlužníka, a vede ji k tomu, aby nečinila právní úkony (nepřijímala podle nich plnění) na újmu práv věřitelů dlužníka; v případě, že se tak nezachová, musí být srozuměna s tím, že věřitel může požadovat uspokojení své pohledávky také z majetku, který na základě takového právního úkonu od dlužníka nabyla (srovnej též rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1912/2000 ze dne 23. 5. 2001). Jestliže se jí to při vynaložení náležité pečlivosti nepodařilo, pak se může ve smyslu ustanovení § 42a odst. 2 o.z. ubránit odpůrcí žalobě. Ještě mnohem podrobněji možnost obrany osoby dlužníkovi blízké rozebírá Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku sp. zn. 21 Cdo 207/2015 ze dne 24. 11. 2015, v němž se Nejvyšší soud vyjádřil konkrétně, jaký charakter obrany osoby dlužníkovi blízké nelze považovat za dostatečný. Podle názoru Nejvyššího soudu za činnost (aktivitu) žalovaného dostačující s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu odporované smlouvy k poznání úmyslu dlužníka zkrátit žalobce nelze považovat pouhý dotaz žalovaného na dlužníka, zda má nějaké dluhy, neboť vzhledem k záporné odpovědi dlužníka žalovaný mohl a měl využít s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem daného případu dalších možností k tomu, aby se přesvědčil, zda odpověď dlužníka koresponduje se skutečností. Protože vynaložení náležité pečlivosti předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost (aktivitu), aby úmysl dlužníka zkrátit věřitele z jejich výsledků poznala, bylo na žalovaně, aby v řízení uvedla (tvrdila), jaké aktivní kroky učinila k tomu, aby se přesvědčila o případných závazcích své ████████ která na ni převáděla svůj spoluvlastnický podíl na nemovitostech proto, aby kupní cenou uspokojila svůj dluh z hypotečního úvěru vůči svému zástavnímu věřiteli Hypoteční bance, a.s., a aby navrhla důkazy potřebné k prokázání těchto svých tvrzení. Břemeno tvrzení i důkazní břemeno ve smyslu § 120 odst. 1 o.s.ř. v tomto směru tedy leželo výlučně na žalované.

14. Tomuto důsledku se však vymyká závěr učiněný soudem prvního stupně, že žalovaná s přihlédnutím ke všem zjištěným okolnostem v řízení neměla objektivně žádný důvod k tomu, aby aktivně zjišťovala případně další věřitele ████████ tedy že žalovaná neměla žádný důvod k jakémukoliv aktivnímu jednání k rozpoznání úmyslu své ████████ zkrátit další věřitele, když byla osobou neznalou práva a způsob řešení situace navrhla sama banka. V tomto ohledu lze dát za pravdu odvolateli, že tento záměr důsledně nenaplníje ustanovení § 42a odst. 2 o.z. a ve své podstatě se odchyluje od ustálené judikatury vyšších soudů. Soud prvního stupně při zkoumání okolností předcházejících uzavření odporované kupní smlouvy zcela pominul skutečnost, že žalovaná obdržela dne 30. 3. 2012 dopis pro ████████ od společnosti žalobkyně, a spokojil se pouze s jejím vysvětlením, že dopis neotevírala a neseznámila se obsahem této písemnosti. Dovedil z toho, že tato zásilka nemohla v žalované vzbudit důvodné pochybnosti o dalších závazcích ████████ Vzhledem k tomu, že již z označení odesílatele této písemnosti bylo zřejmé, že se jedná o leasingovou společnost, vyzval odvolací soud žalovanou ve smyslu § 118a odst. 1, odst. 3 o.s.ř., aby doplnila svá tvrzení, že vyvinula konkrétní aktivitu ke zjištění, zda ████████ nemá vůči této společnosti dluh a nabídla soudu důkazy osvědčující tato tvrzení s poučením o možných následcích v případě, že tak neučiní. Žalovaná v reakci na tuto výzvu setrvala na své dosavadní obraně, a to že dopis neotvírala a jeho obsah nečetla, po telefonickém rozhovoru jej zaslala ████████ Při další návštěvě jí na její dotaz ████████ k obsahu dopisu sdělila, že se nejednalo o žádný problém. K těmto tvrzením navrhla opětovný výslech ████████ Dále doplnila, že bankovní úředník ████████ prováděl lustraci obou před uzavřením smlouvy, ptal se také na další dluhy s negativním výsledkem a lustraci si ještě telefonicky ověřoval. K tomuto tvrzení pak navrhovala svůj účastnický výslech. Odvolací soud provedení těchto navrhovaných důkazů však zamítl, neboť z doplněných tvrzení žalované ani nevyplývá, že by právě na základě tohoto dopisu vyvinula jakoukoliv aktivitu ve vztahu k žalobkyni, aby zjistila případnou existenci dalšího dluhu ████████ naopak se spokojila pouze s jejím ujištěním, že dopis žalobkyně nepředstavuje žádný problém. K poznání úmyslu dlužníka nelze pouhý takový dotaz považovat za dostačující aktivitu

žalované (viz shora uvedený rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 207/2015). Ani další tvrzení žalované, že banka před uzavřením kupní smlouvy prováděla lustraci dluhů u ní a u její [REDAKCE] nebylo třeba prověřovat jejím opětovným výsledkem, neboť ani toto tvrzení nepředstavuje žádnou její aktivní činnost vedoucí ke zjištění případného úmyslu [REDAKCE] krátiť své věřitele. Navíc v rozporu s tímto tvrzením svědek [REDAKCE] pouze potvrdil, že prověřoval, zda sama žalovaná splňuje podmínky pro čerpání nového úvěru, zaměřil se při tom jen na zjištění, zda na listu vlastnictví nejsou evidovány jiné závazky. Dále přímo uvedl, že na jednání se nemluvilo o tom, zda [REDAKCE] má nějaké další závazky vůči jiným subjektům. Potvrdil tedy, že pokud se prováděla lustrace dluhů, pak jen evidovaných v katastru nemovitostí a pouze ve vztahu k žalované, nikoliv k [REDAKCE] neboť to byla žalovaná, kdo chtěl získat úvěr na koupi spoluvlastnického podílu od [REDAKCE]. Z tohoto důvodu odvolací soud ani jeden z navržených důkazů neprováděl. Ostatně z rozhodnutí, kterým byla žalobkyni přiznána proti [REDAKCE] pohledávka ve výši 250.000 Kč, vyplývá, což žalobkyně v řízení potvrdila, že k rukojemství směnky na tuto pohledávku došlo 23. 11. 2011. Směnečná pohledávka byla splatná však až 15. 2. 2014, nebyla tedy v době uzavření předmětné kupní smlouvy ještě vymahatelná a lustraci banky před jejím uzavřením by tak nemohla ani vyjít najevo.

15. Nicméně v každém případě měl dopis od žalobkyně adresovaný [REDAKCE] žalované minimálně signalizovat možnou existenci reálného problému, měla proto alespoň sama oslovit žalobkyni a zjistit, co bylo pravým důvodem k písemnému kontaktování [REDAKCE]. I když je postavení osoby blízké dlužníku v řízení o odporovatelnosti právního úkonu ztíženo tím, že musí vyvrátit nastupující zákonnou domněnku o presumovaném úmyslu dlužníka krátiť věřitele, bylo by na místě za situace, kdy před uzavřením kupní smlouvy oslovuje [REDAKCE] (jež má v kupní smlouvě postavení prodávající) leasingová společnost, minimálně ověřit u tohoto subjektu, proč. Jen takový postup by se za daných okolností dal považovat za dostačující pečlivost v podobě jejího aktivního jednání, když samotné pohnutky vedoucí k její pasivitě nemají z tohoto pohledu žádný význam. Navíc jak uvedeno výše, okamžik uzavření kupní smlouvy o prodeji nemovitostí není tím rozhodným datem, ke kterému je třeba úmysl dlužníka zkoumat, tím je až den, kdy nastaly účinky vkladu do katastru nemovitostí. Podle citovaného rozsudku dovolacího soudu ve věci sp. zn. 21 Cdo 207/2015 rozhodným pro závěr, zda se osobě dlužníkovi blízké podařilo ubránit se odpůrci žalobě, tu je (musí být) stav, jaký tu byl v době, kdy dlužník právní úkon učinil nebo, je-li předmětem dlužníkovy právního úkonu nemovitost evidovaná v katastru nemovitostí, jaký tu byl ke dni, k němuž nastaly účinky vkladu práva do katastru nemovitostí. Vedle dopisu žalobkyně pro [REDAKCE] před vkladem kupní smlouvy do katastru nemovitostí dne 7.5.2012 došlo ještě k další události, kterou žalovaná v řízení při jednání dne 1. 11. 2017 potvrdila. Setkala se s pověřeným zástupcem žalobkyni v záležitosti své [REDAKCE] který hledal [REDAKCE] v původním bydlišti, ale ani při této příležitosti nevytěžila z tohoto setkání žádné potřebné informace od této osoby, aby se ujistila, že důvodem převodu spoluvlastnického podílu není úmysl [REDAKCE] krátiť svého věřitele. Na základě shora uvedeného odvolací soud tedy dospěl k opačnému závěru než soud prvního stupně, a to že žalovaná za daných okolností nevyvinula náležitou pečlivost k rozpoznání úmyslu své [REDAKCE] krátiť žalobkyni, když ve vztahu k této společnosti nečinila žádné aktivní jednání, aby se přesvědčila, že [REDAKCE] skutečně při tomto právním úkonu nesledovala krácení věřitele. Samotné ubezpečení [REDAKCE] ji nemohlo vést samo o sobě k ubezpečení, že [REDAKCE] nemá žádné další závazky. Z hlediska zákona tak byly veškeré zákonné podmínky v ustanovení § 42a o.z. pro úspěšné uplatnění odpůrci žaloby žalobkyni splněny. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil svá skutková zjištění, odvolací soud po doplnění dokazování změnil napadené rozhodnutí dle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř., vázán právním názorem dovolacího soudu tak, že odpůrci žalobě vyhověl. V důsledku vyslovení neúčinnosti kupní smlouvy datované dne 2. 4. 2012 se tak žalobkyně bude moci uspokojit z podílu nemovitého majetku převáděného touto smlouvou.

16. V souvislosti se změnou napadeného rozhodnutí rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 2 o.s.ř. o

nákladech dosavadního řízení před soudy všech stupňů, tedy i o nákladech řízení před soudem prvního stupně, o nákladech prvního odvolacího řízení a o nákladech v dovolacím řízení. Žalobkyně měla v řízení úspěch, ve smyslu § 142 odst. 1, § 224 odst. 1 a § 243g odst. 1 poslední věty o.s.ř. jí tak náleží plná náhrada všech těchto nákladů. Náklady žalobkyně v těchto řízeních představují jednak zaplacené soudní poplatky z žaloby 2.000 Kč, z prvního odvolání 2.000 Kč a z dovolání 10.000 Kč a dále náklady právního zastoupení. Zástupce žalobkyně učinil do posledního rozhodnutí soudu prvního stupně celkem 11 úkonů právní služby (převzetí plné moci, písemné vyjádření k obraně žalované ze dne 2. 7. 2015, účast u jednání okresního soudu dne 13. 1. 2016, účast u jednání okresního soudu dne 23. 3. 2016, vypracování písemného závěrečného návrhu na pokyn soudu ze dne 29. 3. 2016, sepis odvolání, účast u jednání krajského soudu dne 27. 6. 2016, sepis dovolání, účast u jednání okresního soudu dne 6. 9. 2017, účast u jednání okresního soudu dne 1. 11. 2017), za každý tento úkon právní pomoci náleží žalobkyni odměna ve výši 2.500 Kč dle § 9 odst. 3 v návaznosti na § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o advokátním tarifu, dále k těmto 11 úkonům právní pomoci náleží 11 režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, dále jí náleží náhrada za cesty právního zástupce k soudu a zpět z Českých Budějovic do České Lípy či Liberce, kdy délka těchto cest je přibližně stejná. Právní zástupce žalobkyně ujel při každé z těchto cest osobním automobilem značky [redacted] celkem 500 km (tam i zpět), průměrná spotřeba dle velkého technického průkazu činila 6,2 l/100 km. V roce 2016 činila cena benzínu Natural 95 částku 29,70 Kč za 1 l. V roce 2016 absolvoval právní zástupce dvě cesty k jednáním soudu do České Lípy a jednu cestu do Liberce k odvolacímu soudu, náklady na jednu cestu činily 2.820 Kč, za tři cesty 8.460 Kč. V roce 2017 uskutečnil právní zástupce další dvě cesty stejným vozidlem k jednáním soudu prvního stupně, kdy se pouze mírně zvýšila cena benzínu Natural 95 na částku 29,50 Kč. Náklady na jednu cestu tak představovaly částku 2.864 Kč, za dvě cesty pak sumu 5.728 Kč. Dále si žalobkyně účtovala náhradu za ztrátu času právního zástupce na cestě, a to za šest hodin při absolvování jedné cesty tam a zpět, což představuje dle § 14 odst. 3 citované vyhlášky 12 půlhodin po 100 Kč částku 1.200 Kč. Při uskutečnění celkem pěti jízd činí tato náhrada celkem 6.000 Kč. S připočtením daně z přidané hodnoty ve výši 21 % ke shora uvedeným odměnám a náhradám v částce 10.707 Kč činí celkové dosavadní náklady žalobkyně, včetně zaplacených soudních poplatků, částku 75.695 Kč. Náhrada těchto nákladů byla podle ustanovení § 149 odst. 1 o.s.ř. uložena k zaplacení žalované k rukám právního zástupce žalobkyně, který je advokátem, a to ve lhůtě stanovené podle ustanovení § 160 odst. 1 o.s.ř.

17. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř., když žalobkyně byla v této fázi řízení rovněž úspěšná. Vzniká jí proto proti žalované právo na náhradu i těchto nákladů řízení. Náklady odvolacího řízení představují již jen náklady právního zastoupení, tvoří je odměna advokáta za tři úkony právní služby (sepis druhého odvolání, 2 × účast u jednání odvolacího soudu dne 18. 6. a 22. 10. 2018) po 2.500 Kč, k tomu tři režijní paušály po 300 Kč, dále 2 × náhrada jízdného za cestu právního zástupce žalobkyně z Českých Budějovic do Liberce a zpět stejným osobním automobilem, kdy jeho průměrná spotřeba i délka ujeté trasy zůstaly stejné, zvýšila se pouze cena benzínu Natural 95 na částku 30,50 Kč za 1 l. Vypočtená náhrada jízdného za jednu cestu činí 2.945 Kč, za dvě cesty částku 5.890 Kč. K těmto nákladům je třeba připočítat náhradu za promeškaný čas právního zástupce na cestě, a to za šest hodin při absolvování jedné cesty, celkem tedy částku 2.400 Kč. Shora uvedené náklady v odvolacím řízení je nutno navýšit o DPH ve výši 21 %, tj. v částce 3.505 Kč. V konečném vyčíslení tak představují náklady žalobkyně v druhém odvolacím řízení částku 20.195 Kč. Náhrada těchto nákladů žalobkyně byla uložena žalované za stejných podmínek jako náklady předcházejícího řízení (§ 149 odst. 1, § 160 odst. 1 o.s.ř.). Z vyúčtovaných nákladů za toto odvolací řízení žalobkyni nepřiznal odvolací soud náhradu za zaplacený soudní poplatek za druhé dovolání, neboť ten již zaplatila jednou v případě prvního odvolání v částce 2.000 Kč (č.l. 66). V druhém případě k tomu nebyla povinna, ač k jeho zaplacení byla nesprávně soudem prvního stupně vyzvána. Podle § 6a odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších změn a doplnění, došlo-li ke zrušení rozhodnutí o věci samé v důsledku návrhu

na zrušení usnesení o schválení smíru, odvolání, dovolání, žaloby pro zmatečnost, žaloby na obnovu řízení, kasační stížnosti nebo rozhodnutím Ústavního soudu, neplatí poplatek za řízení poplatník, který ve věci již jednou poplatek zaplatil. Soud prvního stupně tak musí dle § 10 odst. 2 citovaného zákona tento soudní poplatek žalobkyni vrátit.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné (§ 201 o.s.ř.).

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 238 odst. 1 písm. c) o.s.ř.).

Účastník může podat dovolání k Nejvyššímu soudu do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu, a to u soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 240 odst. 1 o.s.ř.).

Liberec 22. října 2018

JUDr. Kateřina Soltanová, v. r.
předsedkyně senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v České Lípě rozhodl samosoudcem Mgr. Romanem Koťátkem ve věci žalobce **AGRO LEASING J.Hradec s.r.o.**, IČ 60851252, se sídlem Sládkova 309/II, 377 01 Jindřichův Hradec, zastoupené advokátem Mgr. Dušanem Petrlíkem, se sídlem Mánesova 11/3b, 370 00 České Budějovice, proti žalované [redacted] [redacted] narozené dne [redacted] bytem [redacted] [redacted] [redacted] - [redacted] zastoupené advokátkou JUDr. Jarmilou Holovčákovou, se sídlem Arbesova 400, 470 01 Česká Lípa, **o odpůrčí žalobě**

t a k t o:

- I. Návrh na určení právní neúčinnosti kupní smlouvy ze dne 2.4.2012, kterou [redacted] nar. [redacted] převedla spoluvlastnický podíl o velikosti 3/8 [redacted] jejíž součástí je objekt č.p. [redacted] [redacted] vše zapsáno v katastru nemovitostí na LV [redacted] pro obec Nový Bor, katastrální území Arnultovice u Nového Boru na žalovanou, vůči žalobci, **s e z a m í t á.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladu řízení ve výši 28.290 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d ě n í:

Žalobou podanou dne 14.4.2015 se žalobce domáhal určení neúčinnosti shora uvedené kupní smlouvy, na základě které [redacted] [redacted] nar. [redacted] převedla spoluvlastnický podíl o velikosti 3/8 [redacted] jejíž součástí je objekt č.p. [redacted] [redacted] vše jak zapsáno v katastru nemovitostí na LV [redacted] pro obec Nový Bor, katastrální území Arnultovice u Nového Boru, na žalovanou. Žalobu odůvodnil tím, že na základě směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23.5.2014, č.j. 34Cm 513/2014-13 ve spojení s rozsudkem

Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.9.2014, č.j.34Cm 513/2014-36, má vůči ■■■■■ ■■■■■ nar. ■■■■■ exekuční titul, na základě kterého je ■■■■■ ■■■■■ povinna zaplatit žalobci částku ve výši 250.000,--Kč s příslušenstvím. Z katastru nemovitostí žalobce zjistil, že ■■■■■ ■■■■■ převedla na základě shora uvedené kupní smlouvy ze dne 2.4.2012 ideální spoluvlastnický podíl ve výši 3/8 na nemovitostech ■■■■■ včetně domu ■■■■■ a ■■■■■ v k.ú.Arnultovice u Nového Boru) na žalovanou, která je ■■■■■ tj. osobou ■■■■■ Vzhledem k tomu, že ■■■■■ ■■■■■ nevlastní žádný další nemovitý majetek a jsou na ní vedeny nejméně tři další exekuce, lze předpokládat, že nebude možné pohledávku žalobce v exekučním řízení uspokojit. V souladu s § 42a občanského zákoníku se tedy domáhá, aby byla vůči němu prohlášena shora uvedená kupní smlouva za právně neúčinnou. Žalobce dále po vyjádření žalované doplnil, že spoluvlastnický podíl, který byl kupní smlouvou převeden, byl zatížen zástavním právem pro hypoteční úvěr, přičemž toto zástavní právo vázlo i na zbývajícím spoluvlastnickém podílu. V případě výkonu rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu, by se ve smyslu § 337d odst.3 o.s.ř. aplikovalo ustanovení § 337d odst.2 o.s.ř. Poukázal rovněž na to, že zaplacením úvěru, který byl kupní cenou zaplacen, získala žalovaná majetkový prospěch spočívající v tom, že došlo k zániku zástavního práva na jejím spoluvlastnickém podílu k nemovitostem a dlužnice ■■■■■ ■■■■■ touto cestou přišla o dříve dojednané právo, aby část jejího závazku byla v případě prodeje zástavy uhrazena i z výtěžku prodeje spoluvlastnického podílu žalované.

Okresní soud v České Lípě rozsudkem ze dne 30.3.2016, č.j.37C 99/2015-59, žalobu v celém rozsahu zamítl. Rozsudek odůvodnil tím, že ■■■■■ ■■■■■ převodem spoluvlastnického podílu na svou ■■■■■ (žalovanou) neučinila zkracující úkon vůči žalobci, neboť dohodnutá kupní cena převyšovala obvyklou cenu nemovitostí, byla ekvivalentní náhradou za převáděný spoluvlastnický podíl a v celém rozsahu byla použita na splacení závazku ■■■■■ ■■■■■ tj. nedoplatku hypotečního úvěru. Dále poukázal na to, že podstatou odporovatelnosti právního úkonu je skutečnost, že se vždy jedná o případné uspokojení věřitele z majetku dlužníka a nikoliv z majetku třetí osoby, tj. např. prodejem zástavy, která zajišťuje pohledávku jiného věřitele a nikoliv věřitele, který odporuje úkonu. K okolnosti, že k zajištění pohledávky hypoteční banky byl zastaven kromě spoluvlastnického podílu, který byl předmětem převodu, ještě zbylý spoluvlastnický podíl na nemovitostech, nelze tak dle názoru soudu prvního stupně při řešení otázky zkracujícího právního úkonu přihlížet.

Na základě odvolání žalobce se věcí zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, který svým rozsudkem ze dne 27.6.2017, č.j.30Co 177/2016-77, rozsudek okresního soudu potvrdil, kdy se zcela ztotožnil se závěry soudu prvního stupně.

Na základě dovolání žalobce se věcí zabýval Nejvyšší soud České republiky, který svým rozsudkem ze dne 11.4.2017, č.j.21 Cdo 5209/2016-89, shora uvedené rozsudky krajského soudu i okresního soudu zrušil a vrátil věc zpět Okresnímu soudu v České Lípě k dalšímu řízení. Dovolací soud uzavřel, že uzavřením kupní smlouvy ze dne 2.4.2012 a zaplacením kupní ceny ve výši 980.746,11 Kč, přímo na účet banky k uspokojení závazku ■■■■■ ■■■■■ u Hypoteční Banky, a.s., se ■■■■■ ■■■■■ nedostalo skutečného reálného protiplnění, z něž by žalobce mohl uspokojit svou pohledávku vůči dlužnici. Kupní smlouva ze dne 2.4.2012, která vedla ke zmenšení majetku dlužnice, žalobci zabránila dosáhnout byť jen částečného uspokojení jeho pohledávky z majetku dlužnice, a to buď postižením jeho spoluvlastnického podílu na nemovitostech v rámci výkonu rozhodnutí, či exekuce nebo postižením skutečného protiplnění, kterého by se dlužnici za převedený spoluvlastnický podíl dostalo, a proto měla za následek zkrácení uspokojení pohledávky žalobce. Závěr soudu, že kupní smlouva uzavřená mezi dlužnicí ■■■■■ ■■■■■ a žalovanou dne 2. 4. 2012 nemůže být považována za právní úkon zkracující

uspokojení vymahatelné pohledávky žalobce vůči dlužnici, ve smyslu ustanovení § 42a obč. zák., není tedy správný.

Okresní soud v dalším řízení vycházel již z provedených důkazů, z kterých bylo zjištěno následující:

Z kupní smlouvy ze dne 2.4.2012 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi [REDAKCE] [REDAKCE] jako prodávající na straně jedné a žalovanou, jako kupující na straně druhé. Předmětem kupní smlouvy byl ideální spoluvlastnický podíl ve výši 3/8 na [REDAKCE] včetně objektu [REDAKCE] [REDAKCE] vše k.ú. Arnultovice u Nového Boru. Kupní ceny byla sjednána ve výši 980.746,11 Kč a byla celá použita na splacení úvěru, který prodávající čerpala u Hypoteční banky, a.s. a pro jehož zajištění byly předmětné nemovitosti zastaveny. Právní účinky vkladu práva vlastnického do katastru nemovitostí nastaly dnem 7.5.2012.

Ze směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23.5.2014, č.j. 34Cm 513/2014-13 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.9.2014, č.j.34Cm 513/2014-36, bylo zjištěno, že žalobce má vůči [REDAKCE] [REDAKCE] nar. [REDAKCE] exekuční titul, na základě kterého je [REDAKCE] [REDAKCE] povinna zaplatit žalobci částku ve výši 250.000,-Kč s příslušenstvím. Rozhodnutí nabyta právní moci dne 15.11.2014 a vykonatelnosti dne 19.11.2014. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že [REDAKCE] [REDAKCE] převzala rukojemství za směnku ze dne 23.11.2011, jejímž akceptem je společnost PULENTIA, s.r.o., na částku 250.000,-Kč splatnou dne 15.2.2014.

Ze znaleckého posudku č.3372-122/12 ze dne 9.9.2012, který zpracovala Jaroslava Koutská vyplývá, že cena nemovitostí [REDAKCE] včetně objektu [REDAKCE] [REDAKCE] vše k.ú. Arnultovice u Nového Boru), byla stanovena na částku 2.000.040,-Kč ke dni 7.5.2012, pro účely úhrady daně z převodu nemovitostí.

Ze smlouvy o poskytnutí hypotečního úvěru [REDAKCE] [REDAKCE] ze dne 5.4.2012 bylo zjištěno, že žalované a [REDAKCE] [REDAKCE] byl poskytnut hypoteční úvěr ve výši 981.000,-Kč, který byl vázán výlučně na nákup nemovitostí [REDAKCE] včetně objektu [REDAKCE] [REDAKCE] vše k.ú. Arnultovice u Nového Boru).

Z pojistky [REDAKCE] a z informací od UNIQA pojišťovny, a.s. bylo zjištěno, že pojistná hodnota předmětných nemovitostí byla ke dni 12.4.2012 stanovena na částku 2.228.000,-Kč.

Ze sdělení Mgr. Stanislava Moláka, soudního exekutora se sídlem Exekutorského úřadu v Havlíčkově Brodě ze dne 12.1.2016 bylo zjištěno, že informuje žalobce o stavu exekučního řízení, které je vedeno proti povinné [REDAKCE] [REDAKCE]. Ze sdělení exekutora vyplývá, že u povinné nebyl dohledán žádný postížitelný majetek, celková výše vymáhané částky dosahuje 350.611,74 Kč a na povinnou je vedeno celkem 5 dalších exekucí.

Z odstoupení od leasingové smlouvy ze dne 6.3.2012 vyplývá, že žalobce odstoupil od leasingové smlouvy [REDAKCE] kterou uzavřel se společností PULENTIA s.r.o. a vyzval k vrácení předmětu leasingu.

Z vyjádření realitní kanceláře REA – Jaroslav Lebruška, ze dne 9.12.2015 vyplývá, že ke dni 2.4.2012 stanovuje obvyklou cenu předmětných nemovitostí [REDAKCE] včetně objektu [REDAKCE] [REDAKCE] vše k.ú. Arnultovice u Nového Boru) na částku 1.900.000,-Kč.

Ze sdělení Hypoteční banky, a.s. ze dne 21.1.2016 bylo zjištěno, že hypoteční úvěr, který čerpala [REDAKCE] [REDAKCE] a pro jehož zajištění vázlo na nemovitostech zástavní právo, nebyl řádně splácen, banka využila upomínacího procesu a v dubnu 2015 došlo k jeho celkovému uhrazení.

Z výpisu z katastru nemovitostí [REDAKCE] k.ú. Arnultovice u Nového Boru vyplývá, že k datu 7.5.2012 byly jako spoluvlastníci předmětných nemovitostí zapsáni [REDAKCE] [REDAKCE] (3/8) a žalovaná (5/8). Na nemovitostech vázlo zástavní právo pro Hypoteční banku a.s. k zajištění pohledávky 920.000,--Kč na základě zástavní smlouvy ze dne 3.12.2004 a zástavní právo pro Hypoteční banku, a.s. k zajištění pohledávky 981.000,--Kč na základě zástavní smlouvy ze dne 10.4.2012.

Z informace Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, KP Česká Lípa o průběhu řízení [REDAKCE] [REDAKCE] bylo zjištěno, že zástavní právo váznoucí na předmětných nemovitostech pod [REDAKCE] na základě potvrzení ze dne 27.4.2012 zaniklo zánikem zajištěné pohledávky, kdy řízení bylo zahájeno dne 7.5.2012 s ukončeno dne 16.5.2012.

Dále soud v navazujícím řízení, po vrácení věci dovolacím soudem, provedl následující důkazy:

Z úmrtního listu [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] žalované) bylo zjištěno, že zemřel dne 12.2.2012.

Z výsledku svědkyně [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] žalované) bylo zjištěno, že se asi před 6 lety stěhovala z Nového Boru do Prahy, kde již asi rok předtím pracovala. Předtím bydlela se [REDAKCE] v jednom domě. Důvodem proč od ní [REDAKCE] koupila podíl na nemovitostech v Arnultovicích bylo právě to, že se stěhovala do Prahy. Na nemovitostech vázl závazek vůči hypoteční bance, žádné finanční prostředky se nepředávaly, šlo pouze o přepis hypotéky. Jiné závazky na nemovitostech nevázy. Uvedla, že si nevzpomíná na to, že by v době převodu nemovitostí měla jiné finanční závazky. Domnívá se, že směnku vůči žalobci podepisovala až poté, co převedla nemovitosti na [REDAKCE]. Před uzavřením kupní smlouvy nebyl důvod, aby se jí [REDAKCE] ptala na nějaké nesplacené závazky, protože žádné neměla. Uvedla, že bankovní úředník se jí ptal, za účasti [REDAKCE] jestli nemá nějaké další dluhy. Řekla mu, že nemá, jestli si to nějak ověřoval, to nevěděla.

Z výsledku svědka [REDAKCE] [REDAKCE] bylo zjištěno, že je sousedem žalované. Uvedl, že žalovaná za nimi přišla s tím, že byl [REDAKCE] zesplatněn úvěr, který vázne na jejich nemovitostech a potřebovaly to nějak řešit. Nabídl se jí, že zná úředníka z banky [REDAKCE] že by jim mohl pomoci. Domluvil schůzku v bance, kam šli s žalovanou. Věc se vyřešila tak, že žalovaná si sama vzala úvěr, jako spoludlužník byla její maminka, a koupila od [REDAKCE] její podíl na nemovitostech. Toto navrhla sama banka. Zda se v bance řešily nějaké závazky [REDAKCE] [REDAKCE] či zda si jí banka lustrovala, to nevěděl. Uvedl, že znal [REDAKCE] [REDAKCE] byl to druh žalované.

Z výsledku svědka [REDAKCE] [REDAKCE] bylo zjištěno, že s žalovanou přišel do styku, jako úvěrový poradce, když jí vyřizoval úvěr na koupi nemovitosti. Kontaktoval jej [REDAKCE] [REDAKCE] z realitní kanceláře, zda by uměl vyřešit problém [REDAKCE] [REDAKCE]. Problém spočíval v tom, že [REDAKCE] [REDAKCE] měla u banky zesplatněný úvěr, celou věc vyřešili tak, že [REDAKCE] [REDAKCE] prodala část nemovitosti, právě [REDAKCE] [REDAKCE] kdy kupní cena byla rovna dlužné částce, kterou [REDAKCE] [REDAKCE] měla vůči bance. Jeho úkol byl takový, že měl prověřit, zda [REDAKCE] [REDAKCE] splní podmínky pro čerpání úvěru a dále dotáhnout věc do zdárného konce. Uvedl, že banka se zaměřuje na to, zda dotčená nemovitost nemá v katastru nemovitostí vedené nějaké závazky či omezení. V tomto případě bylo zjištěno, že na listu vlastnictví nejsou evidovány jiné závazky, což prodávající prohlásila i v kupní smlouvě. Uvedl, že na jednáních se nemluvalo o tom, zda [REDAKCE] [REDAKCE] má nějaké další

závazky vůči jiným subjektům. Vzpomněl si však na to, že když se [REDACTED] s [REDACTED] vrátili z pošty s ověřenými podpisy, tak [REDACTED] říkal, že je určitě ráda, že se dluhu zbavila, s čím souhlasila a o jiných závazcích nemluvila.

Z průběžné zprávy společnosti Turma Praha s.r.o. ze dne 20.4.2012 bylo zjištěno, že společnost činila pro žalobce šetření v případě leasingu [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Provedla mimi jiné i šetření na adrese [REDACTED] společnosti Pulentia s.r.o., [REDACTED] v [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] kde bylo hovořeno s žalovanou. Ze zprávy vyplývá, že žalované byla vysvětlena situace, že od leasingové smlouvy vedené na společnost její [REDACTED] bylo odstoupeno pro dlouhodobé nesplácení leasingových splátek a že její [REDACTED] je povinna předmět leasingu vrátit. Žalovaná měla potvrdit, že převzala pro [REDACTED] dopis od žalobce ze dne 6.3.2012.

Vzhledem k tomu, že byl žalobou odporován úkon [REDACTED] [REDACTED] a to uzavření kupní smlouvy ze dne 2. 4. 2012 o převodu jejího spoluvlastnického podílu na nemovitostech v rozsahu 3/8 na žalovanou, aplikoval soud občanský zákoník č. 40/1964 Sb. účinný do 31. 12. 2013, v souladu s přechodnými ustanoveními § 3028 nového občanského zákoníku, tj. zákona č. 89/2012 Sb., účinného od data 1. 1. 2014. Podle § 42a zák. č. 40/1964 Sb. dle odst. 1 se může domáhat věřitel, aby soud určil, že dlužníkovy právní úkony, pokud zkracují uspokojení jeho vymahatelné pohledávky, jsou vůči němu právně neúčinné. Toto právo má věřitel i tehdy, je-li nárok proti dlužníkovi z jeho odporovatelného úkonu již vymahatelný anebo byl již uspokojen. Podle odst. 2 je možné odporovat právním úkonům, které dlužník učinil v posledních třech letech v úmyslu zkrátit své věřitele, musel-li být tento úmysl druhé straně znám, a právním úkonům, kterými byli věřitelé dlužníka zkráceni a k nimž došlo v posledních třech letech mezi dlužníkem a osobami jemu blízkými (§ 116, § 117), nebo které dlužník učinil v uvedeném čase ve prospěch těchto osob, s výjimkou případu, kdy druhá strana tehdy dlužníkuv úmysl zkrátit věřitele i při náležitě pečlivosti nemohla poznat. Podle odst. 3 právo odporovat právním úkonům lze uplatnit vůči osobě, v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn, nebo které vznikl z odporovatelného úkonu dlužníka prospěch. Podle odst. 4 právní úkon, kterému věřitel s úspěchem odporoval, je vůči němu neúčinný potud, že věřitel může požadovat uspokojení své pohledávky z toho, co odporovatelným právním úkonem ušlo z dlužníkovu majetku; není-li to dobře možné, má právo na náhradu vůči tomu, kdo měl z tohoto úkonu prospěch. Citované ustanovení tedy upravuje institut, který věřitelům umožňuje dosáhnout ochrany proti některým právním jednáním týkajícím se majetku dlužníka, jež jsou jim na újmu. Účelem je usnadnit uspokojení věřitelovy pohledávky. Výsledek úspěšného odporu má za následek, že určité právní jednání dlužníka se vůči věřiteli posuzuje tak, jako by k němu nedošlo, vyhovující rozsudek odstraňuje účinky, které byly překážkou pro nucené uspokojení pohledávky. Jde jen o relativní bezúčinnost ve vztahu k věřiteli, jinak je napadený právní úkon nadále platným právním úkonem ve vztahu k třetím osobám. Smyslem odpůřčí žaloby je tedy dosáhnout rozhodnutí soudu, kterým by bylo určeno, že je vůči němu neúčinný dlužníkem učiněný právní úkon. Rozhodnutí soudu, kterým bylo odpůřčí žalobě vyhověno, představuje podklad k tomu, že se věřitel může na základě titulu způsobilého k výkonu rozhodnutí (exekučního titulu) vydaného proti dlužníkovi domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) postižením toho, co odporovaným právním úkonem ušlo z dlužníkovu majetku, a to nikoliv proti dlužníkovi, ale vůči osobě, v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn. V případě, že uspokojení věřitele z tohoto majetku není možné (např. proto, že osobě, v jejíž prospěch dlužník odporovatelný právní úkon učinil, již takto nabyté majetkové hodnoty nepatří), může se věřitel – místo určení neúčinnosti právního úkonu – domáhat, aby mu ten, komu z odporovatelného právního úkonu dlužníka vznikl prospěch, vydal takto získané plnění. Odpůřčí žaloba je právním prostředkem sloužícím k uspokojení vymahatelné pohledávky věřitele v exekučním řízení, a to postižením věcí nebo jiných majetkových hodnot, které odporovaným právním úkonem ušly z dlužníkovu majetku, popř. vymožením peněžitě náhrady ve výši odpovídající prospěchu získanému z odporovatelného právního úkonu. Není-li dobře možné uspokojení věřitele z toho, co odporovatelným právním úkonem ušlo z dlužníkovu majetku, uplatní se pouze žaloba o zaplacení

peněžité náhrady, zatímco žalobu na určení neúčinnosti právního úkonu by v takovém případě musel soud zamítnout, protože vyhovující rozhodnutí by nemohlo být podkladem pro nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

V předmětném sporu bylo prokázáno a učiněno mezi účastníky nesporným následující: Žalobce má vůči [REDAKCE] [REDAKCE] pohledávku ve výši 250.000,-Kč s příslušenstvím, a to na základě vykonatelného směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23.5.2014, č.j. 34Cm 513/2014-13 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.9.2014, č.j.34Cm 513/2014-36. Finanční částka byla přiznána na základě směnky ze dne 23.11.2011, za kterou [REDAKCE] [REDAKCE] převzala rukojemství a směnka byla splatná dne 15.2.2014. Dne 2.4.2012 byla mezi [REDAKCE] [REDAKCE] jako prodávající na straně jedné a žalovanou, jako kupující na straně druhé uzavřena kupní smlouva, na základě které žalovaná nabyla vlastnické právo ke 3/8 nemovitostí v k.ú Arnultovice u Nového Boru. Celá výše kupní ceny ve výši 980.746,11 Kč byla použita na splacení úvěru, který [REDAKCE] [REDAKCE] čerpala u Hypoteční banky, a.s. a pro jehož zajištění byly předmětné nemovitosti, jako celek zastaveny. Bylo učiněno nesporným, že žalovaná a [REDAKCE] [REDAKCE] jsou [REDAKCE] a tedy osobami [REDAKCE] ve smyslu § 116 zákona č.40/1964 Sb. (nově podle § 22 zákona č.89/2012 Sb.). Dále bylo učiněno nesporným, že obvyklá cena předmětných nemovitostí [REDAKCE] včetně objektu [REDAKCE] [REDAKCE] vše k.ú. Arnultovice u Nového Boru), jako celku, byla ke dni uzavření kupní smlouvy cca.2.000.000,-Kč, což na podíl 3/8 vychází cca.750.000,-Kč. Toto bylo podpořeno listinným důkazem (znaleckým posudkem Jaroslavy Koutské), informací od pojišťovny UNIQA a sdělením realitní kanceláře REA – [REDAKCE] [REDAKCE]. Podstatou sporu zůstalo, zda uzavřením shora uvedené kupní smlouvy došlo ve smyslu § 42a zákona č.40/1964 Sb. k učinění zkracujícího úkonu, tj. k úkonu, který zkracuje uspokojení žalobce vymahatelné pohledávky z majetku dlužníka. Soud konstatuje, že byly zachovány lhůty stanovené v § 42a odst. 2, kdy kupní smlouva byla uzavřena dne 2.4.2012 (právní účinky vkladu ke dni 7.5.2012) a žaloba byla podána dne 14.4.2015, tj. ve lhůtě 3 let. Zároveň soud ve smyslu § 42a odst.1 a 3 shledává aktivní legitimaci žalobce a pasivní legitimaci žalované v tomto sporu. V soudním řízení nebylo prokázáno, že by [REDAKCE] [REDAKCE] vlastnila jiný majetek, z kterého by pohledávka žalobce mohla být reálně uspokojena, což je podpořeno i sdělením soudního exekutora Mgr. Stanislava Moláka. Převod majetku na žalovanou mohl tedy v takovém případě pro žalobce znamenat újmu v podobě nevymahatelnosti pohledávky. Okresní soud veden závazným právním názorem dovolacího soudu v rozsudku ze dne 11.4.2017, č.j.21 Cdo 5209/2016-89, konstatuje, že uzavřením kupní smlouvy ze dne 2.4.2012 a zaplacením kupní ceny ve výši 980.746,11 Kč přímo na účet banky k uspokojení závazku [REDAKCE] [REDAKCE] u Hypoteční Banky, a.s., se [REDAKCE] [REDAKCE] nedostalo skutečného reálného protiplnění, z něž by žalobce mohl uspokojit svou pohledávku vůči dlužnici. Kupní smlouva ze dne 2.4.2012, která vedla ke zmenšení majetku dlužnice, žalobci zabránila dosáhnout byť jen částečného uspokojení jeho pohledávky z majetku dlužnice, a to buď postižením jeho spoluvlastnického podílu na nemovitostech v rámci výkonu rozhodnutí, či exekuce nebo postižením skutečného protiplnění, kterého by se dlužnici za převedený spoluvlastnický podíl dostalo, a proto měla za následek zkrácení uspokojení pohledávky žalobce. Kupní smlouvu uzavřenou mezi dlužnicí [REDAKCE] [REDAKCE] a žalovanou dne 2. 4. 2012 je nutné považovat za právní úkon zkracující uspokojení vymahatelné pohledávky žalobce vůči dlužnici ve smyslu ustanovení § 42a obč. zák. V podrobnostech soud odkazuje přímo na odůvodnění shora uvedeného rozsudku dovolacího soudu. Soud se dále musel zabývat tím, zda jsou ve vztahu k uvedené kupní smlouvě splněny i další podmínky odporovatelnosti podle § 42a obč.zák. Žalobce se podle § 42a odst.2 může dovolat relativní neúčinnosti právního jednání (kupní smlouvy ze dne 2.4.2012), kterým byl věřitel zkrácen a k němuž v posledních třech letech došlo mezi dlužníkem a osobou jemu blízkou nebo které dlužník učinil ve prospěch takové osoby, ledaže druhé straně v době, kdy se právní jednání stalo, dlužníkův úmysl zkrátit věřitele znám nebyl, a ani jej nemohla při náležitě pečlivosti poznat. Věřitel však musí tvrdit a dokázat, že se

jedná o právní jednání, jímž byl věřitel zkrácen. Vědomost osoby blízké o dlužníkově úmyslu se předpokládá. Tuto domněnku však může vyvrátit. Rozhodnou je doba, kdy se právní jednání stalo, později nabytá znalost o dlužníkově úmyslu je bez významu. Jak je již shora uvedeno, bylo prokázáno, že kupní smlouvu ze dne 2.4.2012, lze pokládat za právní úkon, kterým byl žalobce zkrácen v uspokojení své pohledávky vůči dlužnici. Bylo tedy na žalované, aby prokázala své tvrzení, že jí v době, kdy byla smlouva uzavřena, dlužníkuv úmysl zkrátit věřitele znám nebyl, a ani jej nemohla při náležitě pečlivosti poznat. Úspěšná obrana žalované musí spočívat nejen v tvrzení, že o úmyslu dlužníka zkrátit odporovaným právním jednáním věřitele nevěděla a ani nemohla vědět, ale také v tvrzení a prokázání toho, že o tomto úmyslu nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vynaložila veškeré úsilí a činnost (aktivitu) k poznání tohoto úmyslu dlužníka, které lze za daných okolností požadovat po průměrně rozumné osobě. Zákon po dlužníkovi blízké osobě požaduje, aby se při právních jednáních s dlužníkem nebo při právních jednáních, které dlužník učinil v její prospěch, tímto způsobem přesvědčila, že právní jednání nezkracuje věřitele dlužníka, a vede ji k tomu, aby nečinila právní jednání na újmu práv věřitelů dlužníka. V případě, že se tak nezachová, musí být srozuměna s tím, že věřitel může požadovat uspokojení své pohledávky také z majetku, který na základě takového právního jednání od dlužníka nabyla. Termín náležitá pečlivost, kterou zákon nijak nedefinuje, je třeba vykládat se zřetelem ke všem okolnostem zjištěným v konkrétní situaci, přičemž vynaložení náležité pečlivosti předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost (aktivitu), aby dlužníkuv úmysl zkrátit věřitele, který tu byl v době odporovaného právního úkonu, z jejích výsledků poznala, tj. aby se o tomto úmyslu dověděla. Tvrzení žalované, že jí v době, kdy byla smlouva uzavřena, [redacted] úmysl zkrátit věřitele znám nebyl, a ani jej nemohla při náležitě pečlivosti poznat, byla prokazována výsledkem svědků [redacted] a [redacted]. Z výpovědi těchto svědků bylo prokázáno, že dlužnice žalobce prodávala podíl na nemovitostech své [redacted] (žalované) proto, že se stěhovala do Prahy a měla ze strany Hypoteční banky, a.s. zesplatněn úvěr, který na nemovitostech váznu. [redacted] potvrdila, že za účasti žalované sdělovala bankovnímu úředníkovi, že žádné jiné dluhy, kromě dluhu vůči bance, nemá. Dále uvedla, že v době převodu jiné finanční závazky ani neměla a nebyl tedy důvod, aby se jí žalovaná před uzavřením kupní smlouvy ptala na nějaké nesplacené závazky. Z provedených důkazů sice vyplývá, že [redacted] podepsala, jako ručitelka, směnku již dne 23.11.2011, tj. před podpisem kupní smlouvy, avšak splatnost směnky byla sjednána až ke dni 15.2.2014. Za těchto okolností si [redacted] v den podpisu kupní smlouvy nemusela být vědoma, že má nějaké nesplacené závazky, vůči jiným věřitelům. Svědek [redacted] uvedl, že na jednáních v bance se nemluvilo o tom, zda [redacted] má nějaké další závazky vůči jiným subjektům. Banku zajímaly pouze závazky váznoucí na předmětných nemovitostech. Potvrdil však, že [redacted] o jiných závazcích nemluvila. Dle názoru soudu je při hodnocení náležité pečlivosti a aktivity žalované k poznání případného úmyslu [redacted] zkrátit žalobce, nutné přihlídnout ke konkrétní situaci, za které k uzavření kupní smlouvy docházelo. Žalovaná od [redacted] kupovala nemovitosti (spoluvlastnický podíl) zatížené zástavním právem banky, která přistoupila k zesplatnění úvěru dlužnice. Způsob řešení situace navrhla sama banka, jak potvrdil svědek [redacted]. Žalovaná tedy byla v dobré víře, že věřitel [redacted] (banka) bude plně uspokojen z dohodnuté kupní ceny, která bezesporu odpovídala ceně obvyklé za předmětný spoluvlastnický podíl. Za předpokladu, že celá kupní cena byla použita na splacení závazku [redacted] u banky, která na nemovitostech měla zástavní právo a měla tedy přednostní právo k uspokojení svých pohledávek, neměla žalovaná objektivně žádný důvod k tomu, aby případně dále aktivně zjišťovala případné další věřitele [redacted]. Žalovaná tak dle názoru soudu, jako osoba právně nevzdělaná, nemohla mít sebemenší podezření, že by případní další věřitelé [redacted] mohly být jakkoli kráceni, když celou výši kupní ceny inkasovala banka, jako předností věřitel. O existenci § 337d odst.2 a 3 o.s.ř. žalovaná bezesporu neměla ani tušení, kdy nejde o obecně známý institut, který by byl v povědomí právně nevzdělaných osob, jako je žalovaná. Za předpokladu, že žalovaná byla bankou zabezpečena, že na nemovitostech nevážnou žádné další

závazky (kromě závazku banky), že byla [REDAKCE] v bance informována, že žádné další závazky nemá, nebylo objektivně potřebné, aby žalovaná vykonávala další případnou aktivitu k poznání, že uzavřením kupní smlouvy by mohlo docházet ke zkracování jiného věřitele. Dle názoru soudu tedy žalovaná vzhledem k výše uvedenému neměla jakýkoliv další důvod k jakémukoliv aktivnímu jednání ve vztahu k poznání případného zkracujícího úkonu. Lze tedy uzavřít, že v tomto konkrétním případě žalovaná prokázala svá tvrzení, že jako osoba [REDAKCE] k dlužnici žalobce, o úmyslu [REDAKCE] zkrátit uzavřenou kupní smlouvou žalobce nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vyvinula náležitou pečlivost k poznání tohoto úmyslu, kterou po ní lze spravedlivě požadovat s ohledem na její právní erudici a konkrétní okolnosti případu.

Shora uvedené závěry soudu nemůžou být zpochybněny listinou předloženou žalobcem (průběžná zpráva společnosti Turma Praha s.r.o. ze dne 20.4.2012). Z této listiny vyplývá, že v rámci šetření bylo osobně hovořeno s žalovanou, které byla vysvětlena situace, že od leasingové smlouvy vedené na společnost její [REDAKCE] bylo odstoupeno pro dlouhodobé nesplácení leasingových splátek a že její [REDAKCE] je povinna předmět leasingu vrátit. V tomto případě se jedná o listinu soukromé povahy, kdy žalovaná popřela správnost předložené listiny. Na ústním jednání dne 1.11.2017 k listině uvedla, že sice nějaký pán s ní hovořil, že se [REDAKCE] hledá a poskytla mu kontaktní údaje. Neví však nic o tom, že by hovořili o nějakém leasingu, který se [REDAKCE] neměla splácet. Potvrdila, že dopis pro [REDAKCE] převzala, ale nerozdělávala jej a neseznámila se s obsahem. Tvrzení obsažená v listině nebyla podpořena jinými důkazy, nebyla tedy prokázána. I v případě, že by prokázána byla, z informací nevyplývá, že by informace v žalované mohly vzbudit při uzavření kupní smlouvy důvodné pochybnosti o dalších závazcích [REDAKCE]. Z listiny nevyplývá, zda osobní setkání mělo proběhnout před podpisem kupní smlouvy, či až po podpisu a zároveň informace o povinnosti vrátit předmět leasingu nemusí jednoznačně znamenat vznik, či existenci určitého konkrétního finančního závazku.

Soud tedy dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky k úspěšnému odporování právního úkonu tak, jak je předpokládá ustanovení § 42a obč.zák., a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve sporu byla plně úspěšná žalovaná a má tedy ve smyslu § 142 odst.1 o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení. Na nákladech řízení byla žalované přiznána odměna a hotové výdaje její advokátky, která jí ve sporu zastupovala, a to za řízení před soudy obou stupňů v celkové výši 28.290 Kč.

Za soudní řízení před okresním soudem byla přiznána odměna za 4 účelně vynaložené právní úkony z tarifní hodnoty 35.000,--Kč, tj. 4x 2.500,--Kč, dle § 7 a § 9 odst.3 vyhl.č.177/1996 Sb., 4x režijní paušál po 300,--Kč dle § 13 odst.3 vyhl.č.177/1996 Sb.(převzetí a příprava věci, vyjádření ze dne 8.6.2015, účast na ústním jednání dne 13.1.2016 a dne 23.3.2016) a DPH 21 %. Celkem tedy byla žalované za tuto fázi soudního řízení přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 13.552,--Kč. Písemné vyjádření právní zástupkyně žalované ze dne 30.12.2015, soud nepovažuje za účelně vynaložený právní úkon, za který by náležela odměna. Toto vyjádření bylo učiněno bez výzvy soudu a objektivně mohlo být učiněno až na ústním jednání dne 13.1.2016. Za tento úkon tedy nebyla odměna přiznána.

Za řízení před odvolacím soudem byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby (účast u jednání odvolacího soudu), dle § 7 bod 5., § 9 odst. 3, § 13 odst. 1,3, § 14 odst. 1,3 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, náleží odměna ve výši 2.500 Kč za jeden úkon právní služby, jeden režijní paušál za 300 Kč, náhrada za ztrátu času na cestě z České Lípy do Liberce a zpět za čtyři půlhodiny po 100 Kč a dále náhrada jízdného za cestu k soudu a zpět osobním automobilem zn. [REDAKCE] [REDAKCE] při průměrné spotřebě 5l/100km, ujetí celkem 110 km tam i zpět a ceně motorové nafty 29,50 Kč/l tak činí cestovní náklady částku 580 Kč. S připočtením

daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z odměny a náhrad (§ 137 odst. 3 o.s.ř.), jíž je advokátka zastupující žalovanou plátcem, činí konečné náklady žalované částku 4.574 Kč.

V rámci dovolacího řízení nevznikly žalované žádné náklady řízení.

Za soudní řízení před okresním soudem poté, kdy byla věc vrácena zpět dovolacím soudem, byla přiznána odměna za 3 účelně vynaložené právní úkony z tarifní hodnoty 35.000,--Kč, tj. 3x 2.500,--Kč, dle § 7 a § 9 odst.3 vyhl.č.177/1996 Sb., 3x režijní paušál po 300,--Kč dle § 13 odst.3 vyhl.č.177/1996 Sb.(vyjádření ze dne 30.5.2017, účast na ústním jednání dne 6.9.2017 a dne 1.11.2017) a DPH 21 %. Celkem tedy byla žalované za tuto fázi soudního řízení přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 10.164 Kč. Závěrečný návrh právní zástupkyně žalované ze dne 6.11.2017, soud nepovažuje za účelně vynaložený právní úkon, za který by náležela odměna. Tento návrh mohl a měl být učiněn již v rámci ústního jednání dne 1.11.2017 a za tento úkon tedy nebyla odměna přiznána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočka

Liberec,

prostřednictvím soudu zdejšího ve dvojím vyhotovení.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem plněna řádně a včas, je možné domáhat se jejího plnění podáním návrhu na soudní výkon tohoto rozhodnutí.

V České Lípě dne 8.listopadu 2017

Mgr. Roman Kotátko v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Martina Zelenková